

Data publikacji: 05.06.2014

Autor: Ewa Czerniecka

Nauczanie metodą CLIL

CLIL to skrót od Content and Language Integrated Learning czyli Zintegrowane nauczanie języka obcego i przedmiotów niejęzykowych. Artykuł zawiera prezentację pomysłu na połączenie języka niemieckiego z geografią w gimnazjum i dołączony scenariusz dwóch lekcji.

"Bilingwalne nauczanie przedmiotowe musi opierać się na zasadach dydaktyki przedmiotu, a opanowanie treści przedmiotowych jest tak samo istotne, jak zdobycie kompetencji językowych. Ponadto pierwsze badania empiryczne (np. Lamsfuß-Schenk 2002) wykazały, że również nauczany bilingwalnie przedmiot zyskuje poprzez naukę w języku obcym." cyt.

<http://www.goethe.de/ins/pl/lp/lhr/mat/dfu/cli/pl2747558.htm>

Jako przykład wykorzystania metody CLIL w polskiej szkole chciałam zaprezentować pomysł na blok trzech lekcji języka niemieckiego w gimnazjum na temat: Wir fahren nach Berlin / Jedziemy do Berlina. Zakładam, że uczniowie są na poziomie A1/A2 (lub wyższym) i niemiecki jest ich drugim językiem obcym po angielskim.

- Lekcje zawierają elementy Landeskunde czyli realioznawstwa (wiedzy o krajach niemieckiego obszaru językowego).
- Temat lekcji pod względem zarówno językowym jak i treściowym jest dopasowany do etapu edukacyjnego i poziomu językowego uczniów.
- Spodziewam się, że motywacja uczniów będzie wysoka, ponieważ podróż do Berlina jest całkiem realnym celem, a Berlin jest stolicą kraju sąsiedniego, ponadto miastem wartym zobaczenia. Berlin jest znany bardziej w kontekście historii, zabytków, polityki i sztuki. Tym razem uczniowie skoncentrują się na "zielonym Berlinie", czyli otaczającej go przyrodzie, krainach geograficznych i możliwościach aktywnego wypoczynku (na drugiej lekcji). Umiejętność planowania trasy wycieczki za pomocą serwisów internetowych jest umiejętnością przydatną również na co dzień (na pierwszej lekcji).

- Materiał językowy, na którym uczniowie będą pracować, jest autentyczny - są to portale internetowe związane z planowaniem trasy na mapie oraz zawierające informacje na temat Berlina. Dla ułatwienia uczniowie mogą korzystać ze słowników online oraz polskich i/lub angielskich wersji językowych omawianych stron.
- Lekcje uwzględniają następujące treści z Podstawy programowej dla przedmiotu Geografia III etap edukacyjny:

1. Mapa - umiejętności czytania, interpretacji i posługiwania się mapą. Uczeń:

8) analizuje i interpretuje treści map ogólnogeograficznych, tematycznych, turystycznych;

9) projektuje i opisuje trasy podróży na podstawie map turystycznych, topograficznych i samochodowych.

8. Sąsiedzi Polski - zróżnicowanie geograficzne, przemiany. Uczeń:

1) charakteryzuje i porównuje, na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej, środowisko przyrodnicze krajów sąsiadujących z Polską; [...];

9. Europa. Relacje przyroda - człowiek - gospodarka. Uczeń:

10) prezentuje opracowaną na podstawie map, przewodników, Internetu trasę wycieczki po Europie lub jej części.

Metody i środki dydaktyczne - we wszystkich działach nauczania geografii w gimnazjum zaleca się:

1. Zdecydowane odejście od metod podających i przejście do kształcenia poszukującego.

5. Wykorzystanie nowoczesnych mediów (m.in. fotografii lotniczej, obrazów trójwymiarowych, prezentacji multimedialnych, zasobów Internetu i in.) do prezentacji obrazów pomocnych w analizie i kontemplacji poznawanych krajobrazów.

Cele lekcji CLIL - co uczniowie powinni umieć po lekcji w odniesieniu do treści niejęzykowych?

- zaplanować trasę wycieczki - na podstawie map interaktywnych i portali oferujących wyznaczanie trasy, dostępnych bezpłatnie w Internecie,
- opisać trasę wycieczki (ustnie i pisemnie w j. niemieckim - jednocześnie cel językowy),
- określić w j. polskim i w j. niemieckim położenie geograficzne Berlina i Brandenburgii,
- nazwać w j. polskim i w j. niemieckim krainy geograficzne, rzeki, jeziora i

powierzchnie zielone występujące na obszarze Berlina i Brandenburgii,

- opracować program wycieczki do Berlina i Brandenburgii - na podstawie źródeł z Internetu.

Cele lekcji realizacyjnej - co uczniowie powinni umieć po lekcji w odniesieniu do treści realizacyjnych (Landeskunde) i kompetencji językowych?

- sporządzić pisemnie w j. niemieckim program wycieczki (krótkie zdania, zdjęcia, wycinki map, ewentualnie multimedia) i ustnie zaprezentować,
- posługiwać się słownictwem na temat miasta Berlin, wyznaczania trasy, połączeń kolejowych, jazdy samochodem, opisywania trasy, położenia geograficznego miasta, krain geograficznych, elementów krajobrazu, obszarów zielonych w mieście, aktywnego wypoczynku, itp.,
- wyszukać informacje w Internecie (na podanych przez nauczyciela stronach www), ocenić je i przeredagować,
- pracować w grupie - na lekcji i w grupie projektowej poza lekcją,
- zaprezentować wyniki pracy swojej grupy,
- wykonać mapę myśli w celu utrwalenia słownictwa z lekcji.

Przebieg lekcji:

Co robi uczeń na pierwszej godzinie? CLIL

1. Planuje w grupie podróż z Lublina do Berlina: ustala i charakteryzuje drogę samochodową (najkrótszą lub najciekawszą, ilość km, czas podróży, koszty, ...), na podstawie wskazówek serwisu opisuje ogólny przebieg w/w drogi (przez jakie miasta, jakie autostrady, ...) w czasie teraźniejszym w 1. os. liczby poj.
 - Grupa A za pomocą usług serwisu <http://here.com/?lang=de-DE> (w j. polskim <http://here.com/?lang=pl-PL>),
 - Grupa B za pomocą usług serwisu <http://www.viamichelin.de/web/Routenplaner>,
 - Grupa C za pomocą usług serwisu <http://www.reiseplanung.de/> (w j. angielskim <http://www.reiseplanung.de/?UICulture=en>),
 - Grupa D za pomocą usług serwisu <http://maps.google.de/maps?hl=de&tab=wl> (w j. polskim <http://maps.google.pl/maps?hl=pl&tab=wl>).

- Dodatkowy serwis (zamiennie lub dla kolejnej grupy):

<http://www.falk.de/routenplaner>

2. Prezentuje wyniki pracy swojej grupy i porównuje z wynikami pozostałych grup.
3. Samodzielnie ustala i charakteryzuje połączenie kolejowe do Berlina na wybraną datę w serwisie Deutsche Bahn
<http://reiseauskunft.bahn.de/bin/query.exe/> (w j. polskim <http://reiseauskunft.bahn.de/bin/query.exe/pn?ld=96144&country=DEU&rt=1&newrequest=yes&&country=POL>).
4. Jako praca domowa indywidualna rysuje mapę myśli (odręcną lub komputerową) zawierającą najważniejsze słowa, wyrażenia i zwroty w j. niemieckim, związane z punktem 1 i 3, które warto zapamiętać z lekcji.

Co robi uczeń na drugiej godzinie? CLIL / Praca metodą projektu / Realizacja

1. Planuje w grupie (o innym składzie niż na poprzedniej lekcji) program na tzw. „dwa dni geograficzne” podczas tygodniowego pobytu w Berlinie i okolicy (w miesiącu wakacyjnym), które przeznaczy na kontakt z przyrodą i aktywny wypoczynek, na podstawie witryn internetowych:
<http://www.berlin.de/orte/sehenswuerdigkeiten/>,
<http://de.wikipedia.org/wiki/Berlin>, <http://www.visitberlin.de/de> (pomoc w j. angielskim <http://www.berlin.de/international/attractions/index.en.php> , w j. polskim <http://pl.wikipedia.org/wiki/Berlin> ,
<http://www.berlin-polska.eu/baza-informacji.html>,
<http://www.visitberlin.de/pl>) : określa dokładne miejsca (nazwa i krótki opis, położenie, jaka to kraina geograficzna, jaka dzielnica / okręg), krótko uzasadnia wybór miejsc (co tam zamierza robić), ustala kolejność zwiedzania, środki transportu, przewidziany czas.
2. Jako praca domowa grupowa tworzy prezentację multimedialną lub witrynę internetową dotyczącą punktu 1, z poszanowaniem praw autorskich (podaje źródła wszystkich cytowanych zasobów).

Co robi uczeń na trzeciej godzinie? CLIL / Praca metodą projektu / Realizacja

1. Prezentuje rezultaty pracy własnej i pracy swojej grupy (omawia ustnie wytworzone produkty) oraz publikuje w szkolnej witrynie internetowej lub na szkolnej platformie edukacyjnej (odręczne mapy myśli można zeskanować lub umieścić na ścianach w pracowni językowej).

2. Podsumowuje pracę grupową podczas pierwszej i drugiej godziny zajęć: ocenia swoją pracę i pracę innych, wymienia korzyści płynące z pracy grupowej, z włączenia treści przedmiotu geografia, z realizacji projektu (dla siebie, dla innych uczniów, ...), nabyte umiejętności, doświadczone trudności, itp.

W załączniku jest plik PDF ze scenariuszami w j. niemieckim do lekcji pierwszej i drugiej.

Zapraszam nauczycieli j. niemieckiego do przetestowania mojego pomysłu na lekcję z CLIL.

Ewa Czerniecka
eczerniecka@lscdn.pl

Pliki do pobrania

[CLIL_Wir_fahren_nach_Berlin.pdf, 28.05 KB](#)

[Powrót do poprzedniej strony](#)

[Poprzednia Strona](#)
[Następna Strona](#)